

УДК 343.8

DOI <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2022-80-3-42-46>**Дучимінська Леся Миронівна,**

начальник

*(Управління контрольно-перевірочної роботи**Головного управління Пенсійного фонду України у Волинській області, м. Луцьк)*ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2907-9408>

РОЛЬ І МІСЦЕ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ У СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

У статті доведена необхідність більш активного та цілеспрямованого використання можливостей органів державного пенсійного забезпечення населення у запобіганні кримінальним правопорушенням в Україні, а також підвищення у зв'язку із цим взаємодії з іншими суб'єктами даного виду суспільної діяльності.

Зокрема, доведено, що підрозділи Пенсійного фонду України логічно віднести до так званих у кримінології «частково спеціалізованих (напівспеціалізованих) суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням».

Крім цього, встановлено, що після проведення з 2012 року (зокрема, прийняття нового КПК) до теперішнього часу суттєвих реформ у сфері судочинства України суди втратили обов'язок виявляти причини та умови, що сприяли вчиненню правопорушень, а отже, поза сферою діяльності держави залишились запобіжні аспекти різноманітної протиправної діяльності особи, включаючи й галузі пенсійного забезпечення.

Констатовано також, що, враховуючи зміст механізму вчинення будь-якого правопорушення, а також його діалектичний взаємозв'язок і взаємообумовленість (детермінацію) з іншими соціально-правовими явищами і процесами, слід визнати, що сучасні законодавчі підходи з питань запобігання кримінальним та іншим правопорушенням, реалізація завдань щодо яких покладається й на суди, є алогічними та такими, що суперечать визначенням у законі завданням щодо запобігання суспільно небезпечним діянням (як от: у ч. 1 ст. 1 КК) та їх рецидивним проявам (ст. 34 КК).

Виходячи із цього, аргументовано позицію, що цілком необхідним кроком, спрямованим на удосконалення правового механізму з питань запобігання кримінальним та іншим правопорушенням, було б наділення сторони обвинувачення (прокурора та слідчого) і суду повноваженнями щодо виявлення причин і умов, які сприяли їх вчиненню, та реагування на них відповідними процесуальними рішеннями (актами).

Ключові слова: *Органи Пенсійного фонду, кримінальне правопорушення, запобіжна діяльність, суб'єкти запобігання кримінальним правопорушенням, пенсія, документ, об'єкти Пенсійного фонду, пенсійне законодавство.*

Постановка проблеми. Як свідчить офіційна статистика, з часу прийняття у 2012 році нового Кримінального процесуального кодексу (КПК) України щорічно в нашій державі знижується як рівень, так і інші кримінологічно значущі показники кримінальних правопорушень. Зокрема, тільки за січень-травень 2022 року їхня кількість порівняно з аналогічним періодом 2021 року зменшилась майже на 22% [1].

Поряд із цим на державному рівні не йдеться про питому вагу у структурі зазначених суспільно небезпечних діянь так званих латентних кримінальних правопорушень, тобто про ті з них, які не були зареєстровані у відповідному порядку (ст. 214 КПК) в Єдиному реєстрі досудових розслідувань, а отже, офіційного визнання не отримали [2, с. 9]. При цьому варто зазначити, що у силу тих чи інших обставин латентні прояви злочинності характерні для всіх, без винятку, суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням [3, с. 156–165].

З огляду на це та з урахуванням проблем, що стосуються детермінації злочинності [4, с. 274–280], досить важливо на доктринальному рівні з'ясувати сутність, зміст та соціально-правові потенційні можливості в запобіжній діяльності, включаючи й елементи латентних суспільно небезпечних діянь окремо взятих суб'єктів соціальної профілактики.

Як показує практика, відповідну роль і місце відводять у цьому процесі органам Пенсійного фонду України, враховуючи, що в колі їхніх повноважень та їхніх професійних інтересів знаходяться майже 25% громадян нашої держави [5, с. 83–92].

Особливо актуальною зазначена проблематика стала в умовах військової агресії Російської федерації (РФ), яка розпочалась на території України у далекому 2014 році та набула форм відкритої війни у лютому 2022 року і триває по теперішній час, посягаючи таким чином на конституційні права наших громадян як на оформлення, так і на отримання гарантованої державою пенсії (ст. 46 Основного закону України).

Отже, в наявності складна прикладна проблема, яка потребує вирішення й у теоретичній (доктринальній) площині.

Виходячи із цього, *метою* даної наукової статті є обґрунтування необхідності більш активного та ефективного використання можливостей органів Пенсійного фонду України в запобіганні кримінальним правопорушенням, а головне її *завдання* – встановлення найбільш суттєвих проблем, що пов'язані із запобіжною діяльністю вказаних суб'єктів профілактики, та розробка на цій підставі відповідних заходів, спрямованих на удосконалення правового механізму функціонування підрозділів Пенсійного фонду України у системі запобігання злочинності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як показали результати вивчення наукової літератури, питаннями запобіжної діяльності суб'єктів профілактики злочинності, їх класифікації та особливостями функціонування у системі запобігання кримінальним правопорушенням досить активно та цілеспрямовано займаються такі учені, як: О.М. Бандурка, В.С. Батиргареева, В.І. Борисов, В.В. Василевич, В.В. Голіна, Б.М. Головкін, О.М. Джуґа, В.М. Др'омін, Г.П. Жаровська, О.О. Костенко, О.Г. Колб, Є.С. Назимко, Н.В. Сметаніна, А.В. Савченко, В.А. Туляков, С.О. Філіпов, П.Л. Фріс, С.О. Харитонов, В.І. Шахун, Н.С. Юзікова, ін.

Звертає на себе увагу той факт, що на доктринальному рівні зміст, форми і види запобіжної діяльності органів Пенсійного фонду України досліджені не повною мірою, що й стало вирішальним при прийнятті рішення про обрання предмета даної наукової статті.

Виклад основних положень. Виходячи з аналізу результатів наукових досліджень, можна констатувати, що загально визнаним завданням сьогодення та майбутніх кримінологічних розробок є підвищення ефективності запобіжної діяльності усіх суб'єктів профілактики кримінальних правопорушень [6, с. 168–184]. При цьому головним напрямом такої змістовної видозміни має стати більш інтенсивне та комплексне використання потенційних можливостей зазначених суб'єктів, з урахуванням їхньої соціально-правової природи та стану взаємодії з іншими, зокрема правоохоронними, органами держави.

Якщо розглядати через вказану теоретичну «призму» та модель змістовні елементи запобіжної діяльності органів Пенсійного фонду України, то варто у зв'язку із цим акцентувати свій погляд на низку існуючих у зв'язку із цим проблем. У першу чергу йдеться про те, що тривалий час у кримінології пріоритетною є думка щодо того, що вказані державні органи слід відносити до тих суб'єктів, функцій та повноважень яких не мають цільового спрямування на запобігання злочинності, але їхня діяльність опосередковано впливає на запобіжні процеси щодо детермінант кримінальних правопорушень та їх окремих видів [7, с. 346]. При такому підході органи Пенсійного фонду України отримали у свій час в науці назву так званих «неспеціалізованих суб'єктів профілактики злочинності» [8, с. 65], а в новітніх кримінологічних джерелах взагалі не віднесені до жодних класифікаційних груп [9, с. 161–170].

Як видається, із зазначеною позицією науковців погодитись не можна.

Вказаний висновок ґрунтується на змісті тих нормативно-правових актів, які регулюють діяльність Пенсійного фонду України та його територіальних структурних підрозділів, а також на існуючій у зв'язку із цим запобіжній практиці цих суб'єктів. Зокрема, загальні повноваження підрозділів зазначеного державного

органу щодо запобігання правопорушенням визначені у Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та полягають у встановленні відповідності відрахувань фінансових коштів всіма суб'єктами господарювання, незалежно від форм власності, у Пенсійний фонд України щодо кожної працюючої на підприємстві, установі чи організації особи.

У свою чергу, у п. 2 ч. 1 ст. 64 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» чітко та конкретно визначено права виконавчої дирекції Пенсійного фонду та її територіальних органів здійснювати запобіжні дії шляхом проведення планових і позапланових перевірок документів для оформлення пенсії тощо.

З огляду на це підрозділи Пенсійного фонду України логічно віднести до так званих у кримінології «частково спеціалізованих (напівспеціалізованих) суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням» [8, с. 65].

Додатковим аргументом із даного приводу можна назвати деякі емпіричні матеріали діяльності вказаних суб'єктів профілактики, що стосуються досліджуваної у цій роботі проблематики. Так, цікавим у зазначеному контексті є рішення Волинського окружного адміністративного суду від 13.05.2022 р. у справі № 140/991/22 за позовом Ю.Д. Мазюка до Головного управління Пенсійного фонду України у Волинській області та такого ж Управління у Донецькій області [10]. Зокрема, зазначений суд визнав протиправними та скасував рішення вказаних державних органів про відмову щодо призначення позивачу пенсії зі зменшенням пенсійного віку згідно зі ст. 55 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». При цьому вказане судові рішення набуло законної сили і є обов'язковим для виконання Головним управлінням Пенсійного фонду України у Волинській та Донецькій областях.

Проте варто звернути увагу на той факт, що суд у своєму рішенні жодним словом не обмовився, яким чином слід реагувати керівникам даних державних органів щодо тих посадових осіб, які вчинили протиправні дії, тобто не зобов'язав перших усунути, нейтралізувати, блокувати тощо детермінанти, що сприяли та обумовлювали вказаним незаконним діянням [11, с. 333–340].

Сутність цієї проблеми полягає в тому, що після проведення з 2012 року (зокрема, прийняття нового КПК) по теперішній час суттєвих реформ у сфері судочинства України суди втратили обов'язок виявляти причини та умови, що сприяли вчиненню правопорушень, а отже, поза сферою діяльності держави залишились запобіжні аспекти різноманітної протиправної діяльності особи, включаючи й в галузі пенсійного забезпечення.

Знову ж таки, враховуючи зміст механізму вчинення будь-якого правопорушення, а також його діалектичний взаємозв'язок і взаємообумовленість (детермінацію) з іншими соціально-правовими явищами і процесами [12, с. 169–178], слід визнати, що сучасні законодавчі підходи з питань запобігання кримінальним та іншим правопорушенням, реалізація завдань щодо яких покладається й на суди, є алогічними та такими, що суперечать визначенню у законі завданням щодо запобігання суспільно небезпечним діянням (як от: у ч. 1 ст. 1 КК) та їх рецидивним проявам (ст. 34 КК).

Виходячи із цього, цілком необхідним кроком, спрямованим на удосконалення правового механізму з питань запобігання кримінальним та іншим

правопорушенням було б наділення сторони обвинувачення (прокурора та слідчого) і суду повноваженнями щодо виявлення причин і умов, які сприяли їх вчиненню та реагуванню на них відповідними процесуальними рішеннями (актами).

Про необхідність такої видозміни чинного законодавства України свідчать і ті правові прогалини, що мають місце у нормативно-правових актах, які регулюють, зокрема, діяльність органів Пенсійного фонду України. Так, у п. 1 ст. 64 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» зазначено, що на виявлені правопорушення працівники відповідних підрозділів Пенсійного фонду України реагують у встановленому порядку.

Проте, як показали результати аналізу нормативно-правових джерел, які регулюють діяльність зазначених суб'єктів, а також деяких емпіричних матеріалів [10], у них відсутні відповідні норми або інститути, що стосуються порядку дій посадових осіб у випадках виявлення ними фактів протиправних дій з питань пенсійного забезпечення, крім складання акту перевірки та пред'явлення його керівнику Пенсійного фонду України (Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»).

Таким чином, зазначена правова прогалина не тільки підвищує рівень корупційних ризиків (ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції»), але й знижує ефективність запобіжної діяльності з досліджуваною у цій роботі проблематики.

Як видається, для гармонізації чинного законодавства України з означених питань із чинним КПК варто було б п. 10 ч. 1 ст. 64 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» доповнити словосполученням «у порядку, визначеному у кримінальному процесуальному законодавстві України» та викласти вказану норму у новій редакції.

Крім цього, для підвищення рівня ресурсного забезпечення запобігання правопорушенням у галузі пенсійного забезпечення варто доповнити повноваження тих підрозділів та посадових осіб, які займаються запобіганням корупції у даній сфері суспільної діяльності, щодо запобігання іншим правопорушенням, які пов'язані з реалізацією завдань загальнообов'язкового державного страхування, тим більше, що будь-яких додаткових фінансових ресурсів з державного бюджету та кошторису витрат Пенсійного фонду України для цього не потрібно. Більш того, за такого підходу ви-

дозміниться на практиці визначена на науковому рівні правова природа Пенсійного фонду України як суб'єкта запобігання кримінальних правопорушень – із неспеціалізованого він перетвориться у частково спеціалізованого (напівспеціалізованого) учасника запобіжної діяльності в нашій державі [8, с. 65].

Важливість запропонованих у цій науковій статті авторських пропозицій зумовлена ще й тим, що відповідно до вимог ч. 2 ст. 19 Конституції України всі органи державної влади, до яких, власне, відноситься й Пенсійний фонд, його територіальні підрозділи, та їх посадові особи мають діяти лише у спосіб, визначений у Конституції та законах України. При цьому слід зазначити, що окремі елементи реалізації сформульованих у даній роботі видозмін чинного законодавства України викладені в низці законів, які варто було б включити в нормативно-правові акти, що регулюють діяльність Пенсійного фонду як суб'єкта запобігання кримінальним та іншим правопорушенням, враховуючи, що:

1) відповідно ст. 214 КПК всі відомості про вчинення кримінального правопорушення мають бути внесені у Єдиний реєстр досудових розслідувань;

2) згідно зі ст. 396 КК встановлена кримінальна відповідальність за приховування злочину.

Як видається, запропоновані у цій роботі авторські видозміни чинного законодавства України підвищать також й рівень взаємодії Пенсійного фонду з іншими суб'єктами запобігання кримінальним правопорушенням, у першу чергу з правоохоронними органами [13, с. 39–54], особливо в контексті вирішення проблем так званої латентної злочинності [14, с. 14–22].

Висновки. Отже, результати вивчення ролі та місця Пенсійного фонду України у системі суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням дозволяють констатувати, що у сьогоденні не повною мірою у цій соціальній профілактиці використовуються потенційні правові можливості зазначених органів, що не тільки впливає на ефективність у цілому запобіжної діяльності в нашій державі, але й не знижує рівень латентної злочинності, а також нівелює у зв'язку із цим зміст взаємодії суб'єктів запобігання суспільно небезпечним діянням.

Виходячи із цього, об'єктивно необхідною є видозміна чинного законодавства України, яке регулює правові засади діяльності Пенсійного фонду, у тому числі по алгоритмах, сформульованих у даній науковій статті, а також розробка зазначеної проблематики на рівні монографічного комплексного дослідження.

Список використаних джерел

1. Відомості про кількість вчинених у січні-травні 2022 року кримінальні правопорушення : дані Єдиного реєстру досудових розслідувань. URL: <https://erdr.gp.gov.ua/erdr/erdr.web.system.LoginPage.cls>.
2. Оболенцев В.Ф. Базові засади системного аналізу злочинності та віктимізації в Україні : монографія. Харків : Юрайт, 2016. 116 с.
3. Вознюк А.А. Концептуальні засади запобігання суспільно небезпечним діянням. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 2(99). С. 156–165.
4. Головкін Б.М. Про детермінацію злочинності. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 274–280.
5. Колб О.Г., Дучимінська Л.М. Про деякі обов'язки державних органів, що пов'язані із виконанням покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю щодо засуджених у сфері пенсійного та соціального законодавства України. *Вісник національного університету “Львівська політехніка” Серія: юридичні науки*. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. Вип. 6. № 23. С. 83–92.
6. Головкін Б.М. Теперішнє і майбутнє кримінології. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 149. С. 168–184.
7. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика : У 3 кн. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. 424 с.

8. Кримінологія : навч. посіб. / О.М. Джу́жа, В.В. Васи́левич, О.Г. Колб та ін. ; за заг. ред. д.ю.н., проф. О.М. Джу́жи. Київ : Атіка, 2019. 312 с.
9. Кримінологія : підручник / за заг. ред. проф. Б.М. Голові́кіна. Харків : «Право», 2020. 384 с.
10. Рішення Волинського окружного адміністративного суду від 13 травня 2022 року у справі № 140/991/22 за позовом Ю.Д. Мазнюка до Головного управління Пенсійного фонду України у Волинській області та Головного управління Пенсійного фонду України у Донецькій області про визнання протиправним та скасування рішення, зобов'язання вчинити дії. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.
11. Кваша О.О. Значення філософської категорії причинності у кримінально-правових дослідженнях : традиції та сучасність. *Правова держава*. 2017. Вип. 28. С. 333–340.
12. Колб О.Г., Новосад Ю.О. Щодо змісту деяких детермінант, що обумовлюють та сприяють вчинення злочинів. *Kelm: Knowledge, Education, Law, Management*. 2017. № 4(20). С. 169–178.
13. Батиргарєєва В.С., Бабенко А.М. Аналіз сучасної криміногенної ситуації в Україні як інформаційна модель для розробки стратегії зменшення можливостей вчинення злочинів. *Архів кримінології та судових наук*. 2020. № 1. С. 39–54.
14. Бабенко А.М. Тактико-психологічні, кримінально-процесуальні, адміністративно-правові та оперативно-розшукові заходи профілактики і запобігання кримінальним правопорушенням. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2021. № 1. С. 14–22.

References

1. Vidomosti pro kilkist vchynenykh u sichni-travni 2022 rotsi kryminalni pravoporushennia : dani Yedynoho reiestru dosudovykh rozsliduvan. [Information on the number of criminal offenses committed in January-May 2022: data from the Unified Register of Pre-trial Investigations]. URL: <https://erdr.gp.gov.ua/erdr/erdr.web.system.LoginPage.cls>
2. Obolontsev V. F. (2016). Bazovi zasady systemnoho analizu zlochynnosti ta viktyimizatsii v Ukraini. [Basic principles of systematic analysis of crime and victimization in Ukraine]: monohrafiia. Kharkiv : Yurait. 116 s. [in Ukrainian].
3. Vozniuk A. A. (2016). Kontseptualni zasady zapobihannia suspilno nebezpechnym diianiam. [Conceptual principles of preventing socially dangerous action]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. № 2(99). S. 156-165. [in Ukrainian].
4. Holovkin B. M. (2020). Pro determinatsiiu zlochynnosti. [On the determination of crime]. *Chastypys Kyivskoho universytetu prava*. № 1. S. 274-280. [in Ukrainian].
5. Kolb O. H., Duchyminska L. M. (2019). Pro deiaki oboviazky derzhavnykh orhaniv, shcho pov'iazani iz vykonanniam pokarannia u vydi pozbavlennia prava obiimaty pevni posady abo zaimatysia pevnoiu diialnistiu shchodo zasudzhenykh u sferi pensiinoho ta sotsialnoho zakonodavstva Ukrainy. [On some duties of the state authorities that relate to the execution of punishment in the form of deprivation of right hugging certain positions or engage certain activities on convicts in the sphere of pension and social legislation of Ukraine]. *Visnyk natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhniky" Seriia: yurydychni nauky*. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniky. Vyp. 6. №23. S. 83-92. [in Ukrainian].
6. Holovkin B. M. (2020). Teperishnie i maibutnie kryminolohii. [Current and future criminology]. *Problemy zakonnosti*. Vyp. 149. S. 168-184. [in Ukrainian].
7. Zakaliuk A. P. (2007). Kurs suchasnoi ukrainskoi kryminolohii : teoriia i praktyka [Course of modern Ukrainian criminology: theory and practice]: U 3 kn. Kyiv : Vydavnychi Dim «In Yure», Kn. 1 : Teoretychni zasady ta istoriia ukrainskoi kryminolohichnoi nauky. 424 s. [in Ukrainian].
8. Kryminolohiia : navch. posib. [Criminology: textbook. manual] / O. M. Dzhuzha, V. V. Vasylevych, O. H. Kolb ta in.; za zah. red. d.yu.n., prof. O. M. Dzhuzhy. Kyiv : Atika, 2019. 312 s.
9. Kryminolohiia : pidruchnyk [Criminology: a textbook] / za zah. red. prof. B. M. Holovkina. Kharkiv : «Pravo», 2020. 384 s.
10. Rishennia Volynskoho okruzhnogo administratyvnoho sudu vid 13 travnia 2022 roku u spravi № 140/991/22 za pozovom Yu. D. Maznyuka do Holovnoho upravlinnia Pensiinoho fondu Ukrainy u Volynskii oblasti ta Holovnoho upravlinnia Pensiinoho fondu Ukrainy u Donetskii oblasti pro vyznannia protypravnym ta skasuvannia rishennia, zobov'iazannia vchynyty dii. [Decision of the Volyn District Administrative Court of May 13, 2022 in the case № 140/991/22 on the claim of Yu. D. Maznyuk to the Main Department of the Pension Fund of Ukraine in Volyn region and the Main Department of the Pension Fund of Ukraine in Donetsk region on illegal and revocation commitment to take action]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>
11. Kvasha O. O. (2017). Znachennia filosofskoi katehorii prychnynosti u kryminalno-pravovykh doslidzhenniakh : tradytsii ta suchasnist. [Value philosophical category of causality in criminal law research: tradition and modernity]. *Pravova derzhava*. Vyp. 28. S. 333-340. [in Ukrainian].
12. Kolb O. H., Novosad Yu. O. (2017). Shchodo zmistu deiakykh determinant, shcho obumovliuiut ta spriaiut vchynennia zlochyniv. [Concerning the content of some determinants which encounter and promote the crimes]. *Kelm: Knowledge, Education, Law, Management*. № 4(20). S. 169-178. [in Ukrainian].
13. Batoryhareieva V. S., Babenko A. M. (2020). Analiz suchasnoi kryminohennoi sytuatsii v Ukraini yak informatsiina model dlia rozrobky stratehii zmenshennia mozhlyvosti vchynennia zlochyniv. [Analysis of the current criminogenic situation in Ukraine as an information model for developing a strategy to reduce the possibility of committing crimes]. *Arkhiv kryminolohii ta sudovykh nauk*. № 1. S. 39-54. [in Ukrainian].

14. Babenko A. M. (2021). Taktyko-psykholohichni, kryminalno-protseusualni, administratyvno-pravovi ta operatyvno-rozshukovi zakhody profilaktyky i zapobihannia kryminalnym pravoporushenniam. [Tactical-psychological, criminalprocedural, administrative-legal and operative-search measures of prevention and prevention of criminal offenses]. *Pivdenoukrajinskyi pravnychy chasopys*. № 1. S. 14-22. [in Ukrainian].

Duchyminska Lesya,

Head

(Control and Verification Department

Main Department of the Pension Fund of Ukraine in Volyn region, Lutsk)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2907-9408>

THE ROLE AND PLACE OF THE PENSION FUND OF UKRAINE IN THE SYSTEM OF SUBJECTS OF PREVENTION OF CRIMINAL OFFENSES

The article proves the need for more active and purposeful use of the state pension provision in preventing criminal offenses in Ukraine, as well as increasing the interaction with other actors in this type of public activity.

In particular, it has been proved that the divisions of the Pension Fund of Ukraine can logically be referred to the so-called “partially specialized (semi-specialized) subjects of crime prevention” in criminology.

In addition, it was established that after carrying out significant reforms in the field of justice in Ukraine since 2012 (in particular, the adoption of the new CPC), courts have lost the obligation to identify the causes and conditions that contributed to the commission of offenses, and therefore outside the state there are still precautionary aspects of various illegal activities of a person, including in the field of pensions.

It is also stated that given the content of the mechanism of committing any offense, as well as its dialectical relationship and interdependence (determination) with other socio-legal phenomena and processes, it should be recognized that modern legislative approaches to preventing criminal and other offenses, implementation tasks in relation to which are entrusted to the courts, are illogical and contrary to the tasks defined by law to prevent socially dangerous acts (such as: in Part 1 of Article 1 of the Criminal Code) and their recurrence (Article 34 of the Criminal Code).

Based on this, it is argued that a necessary step to improve the legal mechanism for the prevention of criminal and other offenses would be to empower the prosecution (prosecutor and investigator) and the court to identify the causes and conditions that contributed to their commission, and responding to them with appropriate procedural decisions (acts).

Key words: *Pension Fund Bodies, criminal offense, preventive activities, subjects of prevention of criminal offenses, pension, document, Pension Fund facilities, pension legislation.*

Надійшла до редколегії 31.08.2022